

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca
1.2 Facultatea	Facultatea de Istorie și Filosofie
1.3 Departamentul	Departamentul Cluj
1.4 Domeniul de studii	Filosofie
1.5 Ciclul de studii	Master
1.6 Programul de studiu / Calificarea	Filosofie antică și medievală

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Istoria artei creștine (Arta paleocreștină și bizantină)						
2.2 Titularul activităților de curs	Dan Ruscu						
2.3 Titularul activităților de seminar	Dan Ruscu						
2.4 Anul de studiu	III	2.5 Semestrul	2	2.6. Tipul de evaluare	VP	2.7 Regimul disciplinei	DS

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	Din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	48	Din care: 3.5 curs	24	3.6 seminar/laborator	24
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					32
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					35
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					35
Tutoriat					15
Examinări					10
Alte activități:					0
3.7 Total ore studiu individual		127			
3.8 Total ore pe semestru		175			
3.9 Numărul de credite		7			

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	•
4.2 de competențe	•

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	•
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	•

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<p>Stabilirea faptelor istorice pe baza informațiilor din sursele primare și interpretarea lor.</p> <p>Identificarea, analiza , explicarea , interpretarea iconografică a subiectelor teologice și a elementelor de limbaj artistic (arhitectonic, grafic și cromatic) folosite în realizarea construcțiilor, artefactelor și a imaginii vizuale.</p> <p>Utilizarea adecvată a limbajului de specialitate al istoriei artei, a termenilor tehnici și a conceptelor de bază din domeniul istoriei artelor și teologiei.</p>
Competențe transversale	<p>Îndeplinirea la termen, riguroasă și responsabilă, în condiții de eficiență și eficacitate, a sarcinilor profesionale, cu respectarea principiilor eticii activității științifice, aplicarea riguroasă a regulilor de citare și respingerea plagiatului.</p> <p>Căutarea, identificarea și utilizarea unor metode și tehnici eficiente de învățare; conștientizarea motivațiilor extrinseci și intrinseci ale învățării continue.</p>

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> Scopul final al cursului este dezvoltarea capacității studenților de a recunoaște principalele trăsături ale artei bizantine.
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> Cursul constituie o introducere în arta bizantină, prezentată ca etapă a unei evoluții continue din antichitate spre evul mediu. Un prim obiectiv al cursului este familiarizarea studenților cu principalele tipuri de monumente ale artei care s-a cristalizat în mediile creștine ale civilizației romane și a modului în care a evoluat arta creștină în zona orientală a Imperiului roman, respectiv în Imperiul bizantin; în sfârșit, ultimele teme ale cursului își propun crearea unei imagini generale despre modul de iradiere al artei bizantine în lumea slavă și musulmană. Seminarul constituie o completare a tematicii studiate în cadrul cursului, abordând fie teme complementare celor de curs, fie teme al căror rol este de a ajuta la mai buna înțelegere a subiectului.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
01. Introducere: caracteristicile și cronologia artei bizantine	prelegere	
02. Nașterea limbajului iconografic în arta creștină	prelegere/discuție pe imagini	
03. Artă și arhitectura epocii constantiniene	prelegere/discuție pe imagini	
04. Centralism și particularism în arta secolelor IV-V	prelegere/discuție pe imagini	
05. Artă și arhitectura epocii lui Iustinian	prelegere/discuție pe imagini	
06. Artă în epoca iconoclastă	prelegere/discuție pe imagini	
07. Clasicismul bizantin I. Arhitectura	prelegere/discuție pe imagini	
08. Clasicismul bizantin II: pictura și mozaicul	prelegere/discuție pe	

	imagini	
09. Arhitectura civilă: palatele și fortificațiile	prelegere/discuție pe imagini	
10. Arhitectura și arta în epoca Paleologilor	prelegere/discuție pe imagini	
11. Iradierea artei bizantine în lumea slavă	prelegere/discuție pe imagini	
12. Artă bizantină în Țările Române	prelegere/discuție pe imagini	
13. Interferențele artistice ale Bizanțului: Europa occidentală	prelegere/discuție pe imagini	
14. Interferențele artistice ale Bizanțului: lumea islamică	prelegere/discuție pe imagini	

Bibliografie:

Briliant, R., *Arta romană de la Republică la Constantin*, București 1979

Delvoye, Ch., *Arta bizantină*, I-II, București 1976

Evans, H. C. / Wixom, W. D. (eds.), *The Glory of Byzantium. Art and Culture of the Middle Byzantine Era, A. D. 843-1261*, New York 1997

Evans, H. C. (ed.), *Byzantium. Faith and Power (1261-1557)*, New York 2004

Grabar, A., *Iconoclasmul bizantin*, București 1991

Lazarev, V., *Istoria picturii bizantine*, I-III, București 1980

Lowden, J., *Early Christian and Byzantine Art*, London – New York 2003

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
01. Premisele artei bizantine: arta romană	discuție/imagini/surse	
02. Atitudinea primilor creștini față de imagini	discuție/surse	
03. Caracteristicile artei epocii lui Constantin reflectate în literatură	discuție/imagini/surse	
04. Particularități ale artei antichității târzii	discuție/imagini	
05. Opinia unui contemporan: Procopius din Caesarea	discuție/imagini/surse	
06. Teologia și imaginile	discuție/surse	
07. Nașterea simbolisticii arhitectonice	discuție/imagini/surse	
08. Biserica bizantină ca imagine a cosmosului	discuție/imagini/surse	
09. Orașul – de la antichitate la evul mediu	discuție/imagini	
10. O artă a crepusculului	discuție/imagini	
11. Împrumuturi și originalitate în arta balcanică	discuție/imagini	
12. Influențe externe în arta și arhitectura românească	discuție/imagini	
13. Byzantion – Constantinopole - Istanbul	discuție/imagini	

Bibliografie

- aceeași cu a cursului și în plus:

Dalton, O.M., *Byzantine Art and Archaeology*, New York 1961

Grabar, A., *La décoration byzantine*, Paris 1928

Grabar, A., *Recherches sur les influences orientales dans l'art balkanique*, Paris 1929

Beckwith, J., *The Art of Constantinople*, London 1961

Bianchi – Bandinelli, R., *Roma. La fine dell'arte antica*, Milano, 1970

Curinschi-Vorona, Gh., *Istoria universală a arhitecturii ilustrată*, vol. III, București, s.a.

Durand, J., *L'art byzantin*, Paris 2001

Grabar, A., *Byzanz (Kunst der Welt)*, Baden-Baden 1964

Histoire de l'art (Encyclopédie de la Pléiade), II, Paris 1966, pp. 71-266
Krautheimer, R., *Early Christian and Byzantine Architecture*, Harmondsworth 1965
Nees, L., *Early Medieval Art*, Oxford 2002

- textele surselor și imaginile vor fi puse la dispoziția studenților în cadrul seminarului

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

-

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	descrierea caracteristicilor unei etape a artei bizantine	realizarea unui referat	40 %
10.5 Seminar/laborator	recunoașterea și descrierea unor monumente	3 teste pe parcursul semestrului	60 %
10.6 Standard minim de performanță			
• nota 5			

Data completării

10.05.2016

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

Data avizării în departament

17.05.2016

Semnătura directorului de departament